

Уикиданни

Нежно въведение за абсолютни
начинаещи

Асаф Барто́в <asaf@wikimedia.org>

Уикиконференция България 2016, София

Wikidata

A Gentle Introduction
for Complete
Beginners

Asaf Bartov

WikiConference Bulgaria
2016, Sofia

**Вие сте
щастливци!**

**You are
lucky!**

Два ключови проблема

1. Остарели данни, липсват механизми за сигнализиране кога данните остаряват; постоянно повтаряща се работа
2. Негъвкави способности за извличане на знание по едновременно по множество критерии (категиорите с техните ограничения)

Two key problems

1. Outdated data; lacking triggers; repetitive work
2. Inflexible ways of lateral queries of knowledge (Categories and their limitations)

~~Два ключови~~
~~проблема~~
Едно решение

Редактируемо централизирано хранилище на **структурирани и свързани данни**, в уики среда, под свободен лиценз.

(още известно като Уикиданни)

~~Two key~~
~~problems~~
One
solution

An editable central storage for **structured and linked data**, on a wiki, under a free license.

(AKA Wikidata)

Накратко:

Уикиданни е ♡

In short:

**Wikidata is
<3**

Структурирани данни, викате?

Изявление = елемент →
СВОЙСТВО → **СТОЙНОСТ**

Елемент — произволна тема (статия в Уикипедия, нещо, човек, място, понятие,...)

Свойство — специфичен отделен вид данни, отнасящ се към елемента (височина за планината, столица за държавата, пол за хората)

Стойност — или препратка към друг елемент (столицата на Германия е Берлин), или буквална стойност (напр., 8848 м)

Structured data, you say?

Statement = Item -->
Property --> Value

Item is any topic (Wikipedia article, thing, person, place, concept, etc.)

Property is a specific single kind of data relevant to this item (e.g. height for mountains, capitals for countries, gender for humans)

Value is either a reference to another Item (the capital of Germany is Berlin) or a literal value (e.g. 8848 meters)

Елементи и свойства

Един **елемент (item)** се описва с набор от **изявления (statements)**, всяко твърдящо определена данна или факт за елемента.

Свойство (property) — специфичен вид информация във вида на поле от формуляр, което се използва да опише значението на данните.

Items and Properties

An **item** is described by a series of **statements**, each asserting a single datum or fact about it.

A **property** is a specific kind of information, like a field in a form, and is used to describe what the data means.

Примери

Елементът за държава ще съдържа **изявления** за следните **свойства**: население, площ, официални езици, съседни държави, химн, столица, демоним, БВП и т.н. и т.н.

Examples

An **item** about a **country** would have statements about the following **properties**: population, land area, official languages, borders-with, anthem, capital city, demonyms, Gross Domestic Product, etc. etc.

Примери

Елементът за личност би съдържал изявления за: име, дата на раждане/смърт, място на раждане/смърт, гражданство, професия, говорими езици, религия, родители, деца, известни творби, учебно заведение и т.н. и т.н.

Examples

An item about a **person** would have statements about: name, date of birth/death, place of birth/death, citizenship, occupation, languages spoken, religion, father, mother, children, notable works, place of education, etc. etc.

Примери за изявления (елемент > свойство > стойност)

Земя → най-висока точка → връх Еверест

Връх Еверест → надморска височина →
8848 метра

Земя → най-дълбока точка → Чалънджър
Дийп

Чалънджър Дийп → надморска височина →
-10 994±1 метра

Statement examples (Item --> Property --> Value)

Earth --> highest-point -->
Mount Everest

Mount Everest --> elevation
above sea level --> 8848
meters

Earth --> deepest point -->
Challenger Deep

Challenger Deep -->
elevation above sea level
--> -10,994±1 metre

Или по друг начин погледнато:

Земя →

Най-висока точка: връх Еверест

Най-дълбока точка: Чалънджър

Дийп

Чалънджър Дийп →

надм. вис.: $-10\,994 \pm 1$ метра

Връх Еверест →

надм. вис.: 8848 метра

Another way of looking at it

Earth -->

highest-point: Mount Everest

deepest point: Challenger Deep

Challenger Deep -->

elevation above sea level: $-10,994 \pm 1$ metre

Mount Everest -->

elevation above sea level: 8848 meters

Още веднъж с чувство с числови ID

Земя (Q2) → най-висока точка (P610) →
връх Еверест (Q513)

Връх Еверест (Q513) → надморска
височина (P2044) → 8848 метра

Земя (Q2) → най-дълбока точка (P1589)
→ Чалънджър Дийп (Q459173)

Чалънджър Дийп (Q459173) → надморска
височина (P2044) → -10 994±1 метра

Once more with feeling numeric IDs

Earth (Q2) --> highest-point
(P610) --> Mount Everest
(Q513)

Mount Everest (Q513) -->
elevation above sea level
(P2044) --> 8848 meters

Earth (Q2) --> deepest point
(P1589) --> Challenger Deep
(Q459173)

Challenger Deep (Q459173)
--> elevation above sea level
(P2044) --> -10,994±1 metre

И още веднъж, вече без човешки бръщолевини

Q2 → P610 → Q513

Q513 → P2044 → 8848 метра

Q2 → P1589 → Q459173

Q459173 → P2044 → -10 994±1 метра

Once more without
squishy humanspeak

Q2 --> P610 --> Q513

Q513 --> P2044 --> 8848
meters

Q2 --> P1589 --> Q459173

Q459173 --> P2044 -->
-10,994±1 meters

Въпроси досега?

Questions
so far?

**Хайде да
изследваме
Уикиданни!**

<https://wikidata.org>

**Let's go
explore
Wikidata!**

**Допринасяне
към Уикиданни
на път за работа!**

**Contributing
to Wikidata
on your
commute!**

The Wikidata Game

Полуавтоматизира взимането на
микрорешения и превръща
постепенното подобряване на
Уикиданни в суперзабавление.

<https://tools.wmflabs.org/wikidata-game>

<https://tools.wmflabs.org/wikidata-game/distributed>

Semi-automates
micro-decisions and
make incremental
improvement of
Wikidata super-fun.

WD-FIST

- Инструмент за търсене на свободни изображения от Уикиданни

<https://tools.wmflabs.org/fist/wdfist/index.html>

- Free Image Search Tool for Wikidata

Mix and Match

- Съпоставяйте записи от Уикиданни към записи от външни бази данни

<https://tools.wmflabs.org/mix-n-match/>

<https://tools.wmflabs.org/mix-n-match/?mode=sitestats&catalog=92> (членовете на британското Кралско общество)

- Match Wikidata entities to external databases' entities

Въпроси?

(още: запомнете за
[[Wikidata:Project chat]])

Questions?

(also: remember
[[Wikidata:Project
chat]])

Вграждане на данни от Уикиданни

{{#property}} е вълшебство! :)

[https://bg.wikipedia.org/wiki/User:Asaf_\(WMF\)/Wikidata_demo](https://bg.wikipedia.org/wiki/User:Asaf_(WMF)/Wikidata_demo)

Embedding Data from Wikidata

{{#property}} is magic!
:)

Заявки за извличане на данни от Уикиданни

<https://query.wikidata.org/>

Querying
Wikidata

Заявки до Уикиданни

- * заявки до Уикиданни, използвайки `[[SPARQL]]`
- * Уикиданни ще ви каже **ВСИЧКО, КОЕТО ЗНАЕ, НО НЕ ПОВЕЧЕ**
- * Колкото повече данни и препратки има в Уикиданни, толкова по-полезен става проектът (затова допринасяйте!)

Querying Wikidata

- * query Wikidata using `[[SPARQL]]`
- * Wikidata will tell you **everything it knows**, but **no more**
- * The more data and the more links in Wikidata, the more useful it becomes (so contribute!)

query.wikidata.org

демо

demos

Препратки към примерни заявки

- [Значими котки](#)
- [Популярни прозвища сред измислените герои](#)
- [Списък от причини за настъпване на смъртта \(визуализирани като балонна диаграма\)](#)
- [Кой има днес рожден ден?](#)
- Общ брой в статии Уикипедия XX за:
 - Жени: <http://tinyurl.com/j6nedlb> и
 - Мъже: <http://tinyurl.com/zdvgthf>
- [Най-големите градове с жени-кметици](#)

Links to sample queries

[Notable cats](#)

[Popular surnames among fictional characters](#)

[Overall causes of death ranking \(presented as bubble chart\)](#)

[Whose birthday is it today?](#)

Count total articles in wiki XX by gender: <http://tinyurl.com/j6nedlb> (women) and <http://tinyurl.com/zdvgthf> (men)

[Largest cities with female mayor](#)

Въпроси?

Questions?

Отивайте да
редактирате
Уикиданни! :)

asaf@wikimedia.org

Go edit
Wikidata! :)